

SZOCIÁLIS ISMERETEK
EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA
MINTAFELADATOK

1. Olvassa el figyelmesen a következő eseteírást, majd végezze el az a), b) és c) feladatokat! **16 pont**

Dóri szociális asszisztensnek tanul. A tanítási órán a genogram volt a téma, és feladatul kapták, hogy mindenki ábrázolja a saját családfáját.

Dóri otthon kifaggatta édesapját, aki szívesen elmondta a családjának tényeit, eseményeit.

Apai nagyapja paraszti családba született, majd Szegedre ment középiskolába tanulni, gépésztechnikus lett. Egy szegedi műszaki termékeket gyártó üzemben helyezkedett el, s ott ismerkedett meg feleségével, aki könyvelőként dolgozott. Egy fiúgyermekük született, Gábor, aki szintén gépésztechnikus lett. Az apai nagyszülők már nem élnek, a nagypapa szívinfarktusból 60 éves korában, a nagymama agyvérzésben 64 évesen halt meg.

Dóri anyai nagyszülei a kilencvenes években települtek át a Vajdaságból Szegedre. Három leánygyermekük már itt született Magyarországon. Anyai nagyapja viszonylag fiatalon, 48 évesen tüdőrákban halt meg. A nagymama gyári munkás volt, szívproblémái miatt fiatalon leszázalékolták, rokkant nyugdíjas lett. Évek óta már egy családi házban él gyermeke családjával Szeged kertvárosi részén.

Dóri édesanyja a legfiatalabb a három leánytestvér közül, ő felnőttápolónak tanult.

Édesapja mentős volt, gyakran megfordult a kórházban, ahol megismerkedett Dóra anyjával. Házasságukból Dórán kívül még egy fiúgyermek született, aki jelenleg nyolcadik osztályos tanuló.

Dóra édesapja enyhe infarktust kapott, ezért a mentőzést abba kellett hagynia. Portásállást kapott a kórházban, ahol jelenleg is dolgozik. Dóra családjával él együtt egy háztartásban.

Amikor Dóra a családját ábrázolta, akkor döbbsent rá, családjukon belül öröklődik a hajlam a szív működés problémájára. Az iskolaorvosi vizsgálaton nála is szívproblémát észleltek. Gyakran érzi a gyors és szabálytalan szívverést, amire folyamatosan gyógyszert kell szednie.

a.) Ábrázolja Dóra családjának genogramját!

4	
---	--

- b.) Keresse meg az összeillő párokat! Írja a fogalom betűjelét a megfelelő sorba!**
Egy sorban több fogalom betűjele is szerepelhet.

6	
---	--

- A térbeli mobilitás
- B nemzedékek közötti mobilitás
- C kilépési mobilitás
- D intragenerációs mobilitás
- E helycserés mobilitás

	A családban lévő jelenség	Fogalom
1.	Apai nagyapja paraszti családba született, majd Szegedre ment középiskolába tanulni, gépésztechnikus lett.	
2.	Dóra apja a nagypapa foglalkozását folytatta, Gábor szintén gépésztechnikus lett.	
3.	Anyai nagyszülei a trianoni döntés után települtek át a Vajdaságból Szegedre.	
4.	Anyai nagyanyja Dóráékkal egy háztartásban él.	
5.	Dóra édesapja enyhe infarktust kapott, ezért a mentőzést abba kellett hagynia, portás lett.	

- c.) Határozza meg a következő mobilitásfogalmakat! Írjon egy-egy példát a fogalom-magyarázatokhoz!**

6	
---	--

Társadalmi mobilitás:

.....

.....

.....

Intergenerációs mobilitás:

.....

Intragenerációs mobilitás:

.....

Házassági mobilitás:

.....

2. Fogalmazza meg az alábbiakat!

6	
---	--

A genogram lényege:

.....

A genogram készítésének az eljárása:

.....

3. Mutasson be a genogram felhasználási lehetőségéből négyet a szociális munkában!

4	
---	--

.....

- 4. Értelmezze a társadalmi mobilitás fő tendenciáit!**
Készítsen rövid elemzést a statisztikai adatok alapján!

4	
---	--

	Nyitott társadalomban	Zárt társadalomban
Vezető vagy értelmiségiek gyermeke	46%-a vezető vagy értelmiségi lesz	55%-a vezető vagy értelmiségi lesz
Munkások gyermeke	9%-a vezető vagy értelmiségi lesz	2%-a vezető vagy értelmiségi lesz
Parasztok gyermeke	5%-a vezető vagy értelmiségi lesz	1%-a vezető vagy értelmiségi lesz

Forrás: Keresztes György Társadalomismeret

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**5. Egészítse ki pontos szakkifejezésekkel a népegészségügyre vonatkozó információkat!
A szövegalkotásnál ügyeljen a szakmai kifejezések használatára!**

6	
---	--

„Magyarországon európai és világviszonylatban is igen kedvezőtlen a népesség Az életkilátások átlagosan 6-7 évvel rosszabbak, mint Nyugat-Európában; kimagasló a középkorú férfiak halálozási valószínűsége; hazánkban regisztrálják a legtöbb daganatos halálozást az Európai Unióban; a halálozást tekintve pedig közel 7%-kal meghaladjuk az európai integrációhoz újonnan csatlakozott kelet-közép-európai országok átlagát. A népegészségügy kihívásait ráadásul a jelenlegi válság is fokozta.

Már a válság előtt is méltánytalanul nagyok voltak az európai országok közötti és az országokon belüli különbségek az egészségi állapotban. Ez Magyarországon különösen igaz az egyes leszakadó életkilátásaira, valamint az egészségügyenlétlenségekben tapasztalható különbségekre. Ugyan 1996 óta töretlen a hazai születéskor várható átlagos élettartam növekedése, amelynek eredményeként az életkilátások elérték a 74,5 évet (2011). 1990 óta tehát a férfiaknál 5,8, a nőknél 4,5 évvel javultak az , a két nem között tapasztalható különbségek is mérséklődtek, de a jelenlegi 7,3 évvel is kimagasló a nyugat-európai országokhoz képest. A jelenlegi népegészségügyi helyzet és aktuális egészségfolyamatok függvényében a magyar fiúgyermek 7,4 évvel, a leánygyermek 5,1 évvel rövidebb számíthatnak, mint nyugat-európai társaik.”

Forrás: EGÉSZSÉGTUDOMÁNY, LVIII. ÉVFOLYAM, 2014. 1. SZÁM

6. Ismertesse a WHO egészségdimenzióit!

5	
---	--

.....

.....

.....

.....

.....

7. Ismertesse az egészség fogalmát!

2	
---	--

.....

.....

.....

.....